

ANGELČEK

(Priloga Vrtecu.)

Št. 2. Ljubljana, dne 1. februvarja 1904. XII. tečaj.

Kraljiček.

Pa priletel
Je kraljiček,
Ta gosposki
Mili ptiček.

A snežinke
So priplule,
In kraljička
So obsule.

Zrepkom migal
Je poredno,
Suknjico si
Gladil čedno.

Pa kraljiček,
Mili ptiček,
Zletel v hišo
Je v kotiček.

In v kotičku
Tam čepel je,
Se sušil je
In se grel je.

Gradiški.

Vpričo Boga!

2. Greh.

O dečku Vilkotu, o katerem sem vam pisal zadnjič, kako lepo ga je učil oče o božji pričujočnosti, se nadalje pripoveduje tudi še to-le:

Nekega lepega popoldne se gre Vilko z drugimi dečki izprehajati ven iz mesta. Pot jih pripelje mimo vrta, na katerem opazijo najlepše sadje. „Hej“, zakliče eden izmed dečkov, „glejte prekrasne hruške in te-le velike, ztatorumene breskve! Alo tovariši, tukaj-le je velika luknja v plotu. Zlezimo noter in napolnimo si urno svoje žepe!“ Drug za drugim se splazijo skoz odprtino in se spravijo nad hruške. Že je hotel tudi Vilko za njimi, — a k sreči se spomni očetovih besedi: „Bog vidi vse in sliši vse!“ in si misli: Bog tudi vidi, da hočem krasti, in hitro zbeži od zapeljivega mesta. Kmalu pa zasliši žalostno ječanje. Pogleda skoz plot in vidi moža, ki s palico neusmiljeno pretepa enega izmed tovarišev. Za drugim pa teče velik deček in ga ravno še vjame, ko hoče zlesti skoz plotovo odprtino; potegne ga nazaj na vrt in ga enako občutno obdelava s palico. — O, kako se je zdaj dobro zdelo Vilkotu, da se je bil o pravem času spomnil očetovega nauka o božji pričujočnosti! Bil je brez kazni in, kar je še vse več, vest mu je dajala veselo zavest, da ni žalil ljubega Boga.

O, misel, da Bog vse vidi in sliši, ta misel je najboljšo orožje zoper skušnjave, najboljša obramba proti grehu. In že zadnjič sem vam zatrdil, da hudobni ljudje na svetu so zlasti le zato hudobni, ker se ne spominjajo o pravem času, da jih Bog najsvetejši vedno opazuje, da je povsod pri njih. Zeló, zeló rad bi vam tako natanko razložil ta prekornostni nauk, da bi ga nikdar ne pozabili in se tem gotovejše varovali vsakega greha.

1. Človeku je že prirojeno, da se vpričo ljudi ne upa počenjati kaj zlobnega in kaznivega. Navadno se hudobneži skrivajo, kadar nameravajo kaj hudobnega. Že modrijan Seneka je rekel: „Večji del greha

bi se ne storilo, ko bi bil zmiraj kdo pričujoč pri grešniku.“ Pa saj nam je Zveličar sam to povedal. Ako imaš pri rokah sv. evangelij, poišči si binkoštni ponedeljek in čitaj; tu najdeš zapisane besede: „Slehnri, kateri dela hudo, sovraži luč in ne pride k luči, da niso svarjena njegova dela.“

A grozovita nespamet zlobnežev je v tem, da se vpričo ljudi bojé biti hudobni, vpričo Boga pa, ki jih povsod vidi in vedno opazuje, se pa ne bojé grešiti.

O kralju Antigonu se pripoveduje, da je nekoč v svojem šotoru poslušal dva vojaka, ki sta ga stražila in na straži slabo govorila o njem. Kralj ves miren odgrne zagrinjalo in reče: „Pojdita nekoliko proč od šotora, da vaju kralj ne bo slišal!“ Lahko si mislite, kako sta se prestrašila ta neprevidna — poganska vojaka. Oh, mladi grešnik, kako bi se še-le prestrašil ti, ko bi se precej po tvojem grehu prikazal nebeški Kralj, pa bi ti rekel: „Ako hočeš biti hudoben in me žaliti, beži vsaj na tak kraj, da te ne bom videl in slišal!“ Ali ti ubožec ne moreš bežati nikamor, ča bi te ne videl in ne slišal tvoj nebeški kralj, Jezus Kristus. Torej bodi pameten in misli na to že naprej, že takoj takrat, ko te začne motiti skušnjava.

2. Nekaterih ljudi se pa še posebno bojimo, da bi se celo ne upali storiti kaj napačnega. Zeló izdivjan in izprijen bi že moral biti tak človek, ki bi se jih ne bal. Posebno se bojimo n. pr.: *a)* takih ljudi, ki imajo kako višjo oblast do nas in nas lahko kaznujejo ali nam morejo kaj koristiti ali škodovati itd.; *b)* takih, ki so sami zeló dobri, pobožni in sveti, in *c)* takih, ki jih zelo čislamo in se jim bojimo zameriti z nedostojnim vedenjem.

a) Glej, vpričo svojih staršev, svojega kateheta, učitelja, gospodarja, sploh vpričo svojih višjih se tako potru-diš, da bi ne opazili pri tebi nič graje ali kazni vrednega. Prav je to. Toda pomisli, kako zelo bi bil nespameten, ko bi se sicer bal kaj napačnega storiti pred ljudmi, ki imajo le majno moč in oblast; Bogu vsemogočnemu, ki si popolnoma v njegovih rokah, ki te lahko stori časno in večno srečnega ali pa te

tudi lahko takoj kaznuje in pahne v časno in večno trpljenje. — Boga neskončno veličastnega bi se pa ne bal!

Dva sovražna polubrata, Andrej in Šimen, sta se skregala na vrtu, kjer sta skupaj delala, tako, da je že prišlo do pretepa. Naenkrat pa utihneta, kakor bi odrezal. Zagledala sta namreč prihajajočega očeta. Ta ju resno pokara, rekoč: „Ako sta se mene zbala v svojem hudobnem počenjanju, koliko bolj bi se morala bati pred Bogom, ki je priča vsakega vajinega dejanja, storiti kaj slabega!“

b) Gotovo ste že slišali, da je nekaterim posebno svetim ljudem dal Bog včasih ta dar, da so drugim takorekoč v srce videli in vedeli njih grehe. Marsikdo si kar ni upal stopiti pred takega svetnika. Tudi sicer ima navzočnost svetnikova nekaj nenavadnega. Ako je hudoben človek poleg svetnika, ga prevzame neka groza in žal mu je, da je hudoben; ako pa dober človek občuje s svetnikom, si tudi srčno želi, da bi bil še boljši, kot je že zdaj. Ako je pa že pri ljudeh tako, se pač ne bomo čudili, da so v svetem strahu trepetali oni, katerim se je vidno prikazal celo angel iz nebes.

Zdaj pa pomislite, kaj je svetost najsvetejšega človeka in najvišjega angela proti neizmerni svetosti neskončno popolnega Boga! Kako je torej mogoče, da si še kdo upa vpričo najsvetejšega Boga, ki ga povsod gleda in opazuje, storiti kaj slabega.

Sv. Bernardin je bil že kot otrok tako svet in lepega vedenja, da so se ga drugi otroci, ako so počenjali kaj slabega, kar ustrašili in rekli: „Tiho, Bernardin gre!“ ter so takoj nehali. Ako je navzočnost preprostega dečka tako hitro pregnala vso zlobnost, koliko bolj bi morala božja pričujočnost odvrčati vsakoga od vsega hudega!

c) Kadar je kdo storil kaj napačnega, bi najraje videl, da bi ostalo skrito pred vsem svetom. Zlasti se boji, da bi ne zvedeli oni, katere posebno čisla, pri katerih bi si rad ohranil za vselej dobro ime, „kredit“. Ta bojazen je opravičena; le škoda, da je prepozna, poprej naj bi se bal, predno je storil hudobijo!

Kako sta bila Adam pa Eva vesela, kadar je ljubi Bog prišel k njima in občeval ž njima kakor najboljši oče s svojima ljubima otrokoma! Kako pa se je to izpremenilo, ko sta storila greh! Zdaj pa sta se v neizmernem strahu in prebitkih skrbeh skrivala pred nebeškim Očetom, da bi ne videl njune ostudne duše, ki je bila pred grehom tako lepa v rajski obleki nedolžnosti. A skrivala sta se, pa se skriti nista mogla. Oh nesrečnika, zakaj pa poprej nista pomislila tega? Zakaj ni Eva pomislila takrat, ko je govorila s kačo, da je Bog zraven, da posluša njen pogovor in da vidi, kako že omahuje njeno srce? In zakaj ni vsaj Adam pomislil? Oh, nikar ne izprašujmo tega o naših prvih starših; vprašujmo raje sami sebe: Zakaj pa mi ne pomislimo, da nas gleda naš nebeški Oče, kadar hočemo omazati ali morda celo raztrgati prelepo obleko nedolžnosti? Zakaj nas ni strah pred njegovim najsvetejšim obličjem — o pravem času?

Zdaj torej lahko izprevidiš, kako strašna reč je vsaki smrtni greh; a ne le smrtni, marveč tudi odpustljivi greh, zlasti zato, ker ga storimo vpričo Boga, v njegovih navzočnosti, pred njegovimi očmi, ker ga drugače še storiti ne moremo. Oh, kolika zlobnost res! Zalostno zgodbo o izgubljenem sinu si se že učil, kaj ne. Vem, da se ti je ubožec smilil, ker mi je znano, da ima dobro detinsko srce usmiljenje z nesrečniki. Oh, pa poglej, mladi grešnik, ti si še bolj usmiljenja vreden. Izgubljen sin je imel vsaj toliko ozira do dobrega očeta, da je šel od doma v daljno deželo, ko je hotel biti zloben, da bi oče ne bil vpričo njegovih hudobij. Glej, ti pa takrat, ko si se pregrešil, nisi bežal pred svojim nebeškim Očetom, zato ker nisi mogel. Kar vpričo njega si se vedel tako napačno. — Odslej mora biti drugače. Misli o pravem času, misli vedno na to, da Bog vé vse in vidi vse!

Šola pridnosti.

Znano vam je, da sta morala Adam in Eva v raju tudi delati. A delo jima je bilo lahko in prijetno, kakor je vam veselo igranje. A po grehu je bilo drugače. Odslej sta morala z velikim trudom in s potnim obrazom delati in si kruh služiti. Bog jima je prijetno delo izpremenil v neprijetno kazen, v težavno pokoro.

Tudi mi še zdaj čutimo to kazen, ker smo od Adama podedovali greh in njega kazni. Delo se nam ne zdi prijetno, mnogim celo zoperno; le lenoba in brezdelnost se jim zdi zaželjena sreča.

Kako pa to, da mnogi drugi pa vendar-le radi delajo ter ljubijo delo, studi pa se jim lenoba? Vidite,

to pride odtod, ker so hodili v tako dobro šolo in se od mladih nog učili pridnega dela.

Da bi bolj spoznali to sveto šolo in tudi vi radi zahajali v njo, vam jo pokažem na sliki. Imenuje se delavnica sv. družine v Nazaretu. Tu vidite pri delu tri najsvetejše osebe: Jezusa, božjega Sina, Marijo, njegovo Mater, in sv. Jožefa, njegovega rednika. O, če pa še zdaj kdo zaničuje delo, zaničuje sv. družino. Obratno pa onim, ki se hočejo prikupiti sv. družini, ne vem svetovati boljšega kot to, da naj prav pridno delajo iz ljubezni do Boga vsak po svojem stanu. Saj vam isto želé tudi vaši angeli varihi. Le pogledjte, kako vodijo dečke in deklice v to nebeško šolo. »Internus.«

Drobni prijatelji.

I.

nica, ali se ti še kaj toži po domu?“ vprašala je Hostarjeva Malika svojo sestrično, ko sta sedeli nekega popoldne po šoli v mali podstrešni sobici in se krepčali z malo južino.

„Veš kaj, prav malo sem se privadila tukaj v mestu. Ej, ej, doma, doma je vse drugače!“

Kako tudi naj bi se bila privadila Anica?

Doma so imeli prostorno hišo; v sobi, kjer so navadno bili podnevi, je bilo pet velikih oken, skozi katera je sijalo solnce cel dan; tukaj pa mala podstrešna sobica z enim samim oknom, skozi katero prisije solnce šele na večer in še to samo za par trenutkov.

Bilo je doma res drugače, drugače kot v mestu.

En sam skok in bila je Anica doma iz hiše na trati, na vrtu, med cveticami, pod drevjem, pri potočku, na pašniku pri svojem belem backu, med domačimi telički, pri sivki, pri pisanki, pri brezi, pri sosedovi Micki, pri Lenčki. In vse tri so zopet dirjale nazaj domov h Košarjevim, k malim piščančkom, rackam, muckom, psičkom, golobčkom. To je bilo veselja, to življenja za Košarjevo Anico! Podstrešna mestna sobica ji pa kar ni prijala, to je ječa, pusta in temna. In predno si prišel iz nje na plano — nebroj nerodnih, semtertje temnih stopnic. In pred vežnimi vrati — zelena trata, kakor doma? O kaj še, kamen in kamen, sam prah in cesta, nič trave, nič grmičja, nič jablane, nič slive, nič, nič!

Tudi doma je že hodila Anica v šolo, in prijetno ji je bilo. Prišli sta jo klicat vselej sosedovi Micka, in Lenčka, kadar je bilo treba iti v šolo. Pregledavale so svoje naloge, pripravile v torbico, skupno hodile tja čez senčnati log do potočka, čez brv na cesto. Tam pa so že čakale druge tovaršice. Vse prijateljice, vse vesele in prijazne. Med veselim čebljanjem se je

vrtila mala družba dalje proti šoli, ob vsaki poti je naraščala in naraščala, da se je naposled široka gruča žive mladine privalila v šolo.

A letos?

Z Maliko hodita letos v šolo, samo z Maliko, tam ob zidu; na sredo ceste pa Bog obvaruj! Mesto je mesto! Pohodijo te konji, ali povozi železnica. Samo ob zidu, no seveda semtertja tudi ob lepih izložbah.

O da bi bila Anica vedela prej, da bo tako, gotovo bi ne bila tako veselo pritrčila materi, da pojde v mesto, oni dan, ko so dejali oče materi:

„Marijana, veš, Anico bo najbolje dati v mestne šole; slabotna je; za kmetiško delo ne bo, glavico pa ima, glavico; lahko postane učiteljica, ali gre v prodajalno ali pa na pošto.“

„Anica!“ oglasi se mati, „ali slišiš, kaj pravijo oče, da pojdeš v mesto. Pri teti boš in v šolo boš hodila s tetino Maliko.“

Veselo je ondaj pokimala Anica in poskočila. Pa bi ne bila, da je vedela, kako ji bo dolgčas, in kako si bo dostikrat skrivaj pred vrati brisala solze. O ne, ne bila bi poskočila, temveč tja k materi bi se bila privila, prijela jih z eno roko za krilo, z drugo za predpasnik in tja gori v materine oči bi bila obrnila svoj blede obrazek in modri svoji očesci in rekla bi bila pritajeno: Mama, ne!

Pa ni naredila tako, ker ni vedela, da bo tako.

II.

Pa saj vedno tudi ni bilo tako.

Počasi so izginevali Anici spomini na dom. Dobivala si je pa počasi tudi novih prijateljic. Ne sicer v šoli, ker je bila kmetiška, a druge gosposke, in se niso posebno menile zanjo.

A dobila je tovarišice, katerih je bila vajena od doma, tovarišice, ki niso gledale na obleko, ampak na srce.

Tam gori po strehi so hodili in se zbirali go-lobčki in drugi ptički. Oj, kolikokrat in koliko časa jih je opazovala Anica! Kako so jo spominjali na dom, kjer jim je drobila svoj kruhek.

Kako rada bi jim bila tudi tukaj kaj odščipnila od svoje južine, pa niso hoteli blizu. Bali so se, ker je niso bili tako vajeni kot njeni domači, ki so ji jemali kar iz roke, se ji dali ujeti, ljubkati in pestovati. Da, tako so jo imeli radi, da so ji sedali na ramo in s kljunčkom stikali po njeni kodravi glavici. Oh, ko bi bili ti tudi taki, kako prijetno družbo bi bila imela!

Z Maliko vred sta naprosili teto, naj izprosijo očeta, da pripravijo pri oknu deščico, kamor bi trosili ptičkom drobtin. Dobili sta jo. Kdo bi pa mogel kaj odreči deklicama, kakor sta bili Malika in Anica.

Natrosita drobtin na deščico in se oddaljita, da bi se ptički ne bali. Dolgo, dolgo je bilo treba čakati, predno se je prikazal prvi. Toda ni se vsedel, frfetal in frfetal je v zraku prav nad deščico, a ko zagleda deklici v sobi, zopet odleti. Pride drugi, prileti tretji, toda noben se ne upa vsesti. Prileti zopet prvi, ojunači se, sede in pobira.

„Nič ne bo hudega“, mislijo drugi in prisedejo, in naenkrat je bila deščica prazna.

Kdo je bil tega bolj vesel kakor dobri deklici?

Brez malice sta bili oni dan. Vse sta zdrobili, da, še trdo skorjo sta podrobili na deščico, in vse je šlo. A vedno ni moglo tako iti. Tudi deklici sta potrebovali jedi, ptički pa tudi nikdar niso bili siti. Matere se pa kar nista upali prositi, kajti v mestih se mora vse kupiti; nimajo zaloge žita, kakor so jo imeli Košarjevi doma.

Na domačo hišo se je spomnila Anica. Oh, ko bi bila imela tukaj vse ono, kar imajo doma, potem bi bili pa ptički tudi kedaj siti.

Dolg in tih pomenek sta imeli tisti večer Anica in Malika, in sklep je bil storjen. Drug dan pa je pošta peljala proti Podgorju to-le pisemce:

Preljubi starši!

Privadila sem se že precej, vendar mi je še dolgčas po Vas. Učim se lahko, v šoli me nikdar ne svare. Maliko imam zelo rada. Imava tudi ptičke, ki letajo k nama na okno. Lepo Vas prosim, recite Lojzetu, naj poišče gori na izbi moje

bučine pečke, in povejte mu, naj mi posodi en bokal konopelj, da bova imeli kaj dati našim ptičkom. Prav kmalu se pripeljite kaj k nam!

Vse domače srčno pozdravljamo, najbolj pa jaz Vaša hvaležna

Anica.

Konopelj in pečkà nikar ne pozabite.

„Kaj se vsega ne izmisi ta otrok“, so dejali doma, ko so prebrali pisemce. Vendar so ji izpolnili željo. V mesto so mislili že tako iti, samo radi Aničinega pisma bi pa res ne bili šli.

Lojze je iztaknil Aničine pečke, tudi svojih konopelj je dal za dva klobuka, mati so pa privrgli še pet koruznih štrokov.

To je bilo veselja pri Hostarjevih, ko so Aničin oče celo obilno culo položili na mizo: „To bo pa za ptiče!“

Cela vojska je bila popoldne na oknu. To preHITEVANJE, to prerivanje in preletavanje, veselje zunaj na oknu in znotraj v sobi.

Privadili so se ptički. Kar domači so postali, ni se bilo treba več skrivati deklicama. Kar pri odprtem oknu sta stali in jim trosili pičo. Že so jemali iz rok, že so se pustili gladiti, pestovati.

Tudi v sobo sta vzeli katerega in zaprli okno. Toda v sobi ni bilo zanj. Zaletaval se je ob stene, ob okno. Vunkaj, vunkaj na prosto, na solnce v družbo je hotel.

Odprli sta mu in frk! bil je zunaj in začvrčal jima je v slovo, drug dan pa prišel zopet na zajtrk.

* * *

Božične počitnice je bila Anica doma. Mnogo je govorila o mestu, o šoli, mnogo o svojih ptičkih. Dobro so jo založili mati s poticami, toda še večji je bil zavitek za ptičke. Rada je šla od doma; vleklo jo je nekaj k njenim ptičkom in k Maliki.

Ferdo Gregorec.

Tončkovo izpričevalo.

 dobro vem, da že vsi komaj pričakujete pusta, ko boste dobili v šoli izpričevala. Kdo pa bi tudi ne bil vesel onega lističa, ki vsakemu pove, kako visoko je že učenček došel v učenosti. Kako razveseli to starše, če prinesete dobra izpričevala domov! A nasprotno: ni je večje žalosti za roditelje kakor to, če vidijo, da otroci niso pridni in ubogljivi.

Zato vam želim vsem prav dobra izpričevala. Hočem vam pa povedati povestico, kako se je godilo Selanovemu Tončku lansko leto o tem času.

Selanov Tonček je bil pred letom junak prvega razreda naše vaške šole. Mlad je še bil, precej mlajši od drugih učencev, ker je hotel njegov striček, stanujoč v mestu, da gre Tonček malo prej v šolo. Neradi so ga vzeli, pa so ga le . . .

Bil je najmlajši in najmanjši v šoli. Malo večji je bil pač kot njegova papirnata torba, v kateri so zaropotale knjige kot vojaški boben, kadar jo je hitreje ubral domov.

Enkrat se mu je prav mudilo v šolo. Tri četrti na eno je bilo že preč, Tonček pa je bil še na domačem polju, in do šole je bilo skoro pol ure. Tako jo je pobiral kot še nikdar. Nekaj časa je tekal po dveh, pa mu je izpodrsnilo — bilo je namreč pred pustom — in ubral jo je par korakov po vseh štirih. Po polju je ležal debel sneg in tudi ob cesti ga je bilo še dovolj. Semtertija se je še poznalo, kako so njegovi tovariši legali v sneg, da so videli primeroma, kakšni so, ali pa iz ljubezni do mrzlega snega, ne vem, kako bi rekel . . . Kadar se je pa danes Tonček zagledal v te občestne spomenike razposajenih tovarišev, se mu je vselej, kot nalašč, izpodtaknilo in padel je po zamrznjeni cesti, ali pa v sneg.

Prejšnji dan je namreč sneg precej kopnel, po noči pa je zmrzovalo in dopoldanje solnce ni moglo otajati cest, ki so bile popolnoma zamrznjene. Tonček

pa je v naglici doma en čevelj zamenjal, ki je bil starejšega brata, in ves podkovan . . .

In še ta torba! Kadar je padel, zaletela se mu je z vso močjo v glavo, da mu je zašumelo v glavi in zaropotalo v torbi . . . Bil je revež ves obupan in malo na jok se je že držal. Tovariša ni bilo že nikjer nobenega. Kar začne bití ura pri farni cerkvi. Tonček posluša, šteje in srce mu utripa . . . Zdaj veličastno zabrni veliki zvon — bila je ena.

Na jok je v hipu pozabil in jo ubral proti šoli, ki je stala takoj za malim logom. A pouk se je že pričel . . . Tu mu hipoma pride nenadna misel. Ustavi se in jo premišlja. Zdajci zasliši iz loga čudno šumenje. Posluša natančneje in že razloči posamezne glasove.

Nekaj ga je vleklo tja, saj je slišal dobro sosedovega Lojzka, kako se je smejal. Malo še postoji pomišljajoč, ali bi krenil tja ali ne. Ko se pa spomni, da se oni gotovo drsajo, pogleda pazno naokrog in jo ubere naravnost k tovarišem. Oddaleč ga že pozdravljajo, mu mahajo s klobuki in kričijo: „O, Tonček, kam pa kam? V šolo, v šolo!“ Toda Tonček je vedel, da se norčujejo, in spel je veselega obraza k njim v breg.

Bili so vsi trije njegovi sošolci: sosedov Lojzek, Pavličkov in Skalarjev. Namesto v šolo, šli so se rajši drsat sem v breg, kjer so naredili drvarji ozko gaz, ki je ponoči zamrznila. Po tej gazi so se dričali vsi štirje, ali stojé ali pa čepé. Njim se je pridružil tudi Tonček.

Vsi so se mu smejali, ko se je prekopicnil prvič, in tudi sam se je smejal.

Tako so se zabavali celi dve uri. Malo pred tremi pa so odšli po stranskih potih domov, kajti iz gorenjega konca vasi jih je bilo tudi nekaj, ki bi bili lahko povedali gospodu učitelju, da so jih videli . . . Prišli so sicer malo prej domov kot po navadi — pa kdo je pazil na to? . . .

Tončka je zeblo, pa vendar mu je postajalo vroče, ko je stopal proti domači hiši. Zdelo se mu je, da se mu na nosu pozna, da ni bil v šoli. In bal se je očeta in še nečesa . . .

Hudega ni bilo nič. Nihče ni omenil šole, in zdelo se mu je, da lahko kaj takega še poizkusi.

Pa so res tisti trije še parkrat naredili tako. Tonček je bil seveda tudi poleg. Vselej so srečno odšli. Nihče ni ničesar izvedel. Ko so pa zadnjič gospod učitelj izpraševali, kje so bili vsi štirje, ni vedel Tonček, kaj bi rekel. Molčal je in pogledal zdaj enega, zdaj drugega. Gospod učitelj niso nič rekli, le nekaj so zapisali v črno knjižico.

Tonček pa je takoj slutil, da ni to nič dobrega. Črez dva dni so dobili izpričevala. Tončku je rojilo po glavi, kaj bo, če gospod učitelj vse to napišejo v izpričevalo. Dva dni ga je to skrbelo in bil je ves potr.

Dobil je res oni listič papirja, ki človeka do srca razveseli, ali pa v dno duše užalosti. Tonček je gledal in gledal. Številke je že malo poznal in je tudi vedel, kaj pomenijo primeroma v izpričevalu, vendar se danes ni mogel načuditi, kajti nekatere so bile tako čudne, in o njih so imeli njegovi součenci le slaba mnenja . . . V pisanju je bilo pa res tako čudno zapisano, tako skrivljeno in potlačeno, da je komaj spoznal to čudno kluko — pet . . . Tudi v računstvu je bilo nekaj podobnega, malo boljše je bilo pač, pa vendar samo komaj zadostno. Tonček je bil žalosten, odsile potr. Ko so jih prvič dobili, je bil mnogo boljši. Nobene četverke ni bilo nikjer, kaj še petice! . . .

Skalarjev je imel pa par takih petic, a vendar je skakal in kričal, da je vsak mislil: „Ta ima pa same enojke!“ . . . Tončku pa se kar ni dalo smehljati. Spominjal se je na one ure, ki jih je zamudil, zaradi katerih je dobil tudi tako izpričevalo.

Doma, doma — tam mu je šele huda predla. Komaj so oče pogledali v izpričevalo, že so posegli za omaro, Tonček pa k materi. A nič ni pomagalo . . . Naposled je moral še poljubiti tisto vitko brezovko, ki jo je sam odrezal očetu v gozdu.

Toda s tem še ni bilo končano. Oče so prav na koncu izpričevala dolgo časa nekaj brali in gledali, potem se pa obrnili k Tončku in vprašali:

„Kdaj te pa ni bilo v šoli?“

Tonček premišlja in odgovori: „Saj sem bil.“ — „Kako? Kaj pa tu stoji?“ . . .

Tonček je vedel, da je izgubljen. Stisnil se je k peči. Kajti, da bi bilo tudi to napisano, kolikokrat ga ni bilo v šolo, tega do zadnjega trenutka ni mogel verjeti.

Pa je iznova zapela brezovka . . . Ehej, to sta jo šla! Zvečer pa post, naprej pa zapor ves ljubi dan . . .

Pa je pomagalo!

Mislite, da ostane še kdaj v logu, namesto da bi šel v šolo? Za ves svet ne! Toliko je že izkusil in izprevidel, da se vse izve, in da hodi samo zato v šolo, da bo kdaj kaj znal, torej samo v svojo korist. Da ga starši malo silijo k učenju, to dela le njih dobrota . . .

In če včasih katera pade, tudi ni odveč . . . Pri Tončku že ni bilo! Na koncu leta je prinesel tako dobro izpričevalo, da so ga kar morali izpustiti v drugi razred.

In letos? Pravijo, da bo dobro. Po strani sem pa slišal, da je eden najboljših, da bo celo odličnjak . . .

Kaj se ve? Priden je res postal od tistega časa, ko je na lastni koži začutil brezovo olje. Striček iz mesta pa mi je celo trdil, da ga vzame drugo leto k sebi v mesto, in Bog zna, če ne bo iz tega Tončka kdaj velik gospod . . .

Slavko Slavič.

O Svečnici.

Pojdi dete k jaslicam,
Sveče tam prižgi,
Da ves hlevac Jezusčkov
V lučkah zažari.

In ko hlevac v svečicah
Bo žarel lepó,
Skleni drobni ročki ti,
Moli ti takó:

„Tebi, božje Detece,
Lučke te goré,
Tebi zdaj darujem vse,
Dušo in srce!“

Taras Vaziljev.

Rešitev demanta v štev. 1.:

C
p e t
C e s a r
g a d
r

Prav so rešili: Vrečko Zdenka v Celju; Šorn Ivana, učenka IV. razr. v Kranju; Beč Janez in Trpinc Karol, učenca IV. razreda v Kamniku; Lenček Elica, učenka IV. razreda v Škofji Loki.

Odgonetka zastavice v štev. 1.:

Drava, trava, krava.

Prav je uganil: Robič Maks, učenec VI. razreda v Središču.

Oboje so prav rešili: Šket Ivanka, učenka v Dramljah; Brežnik Viktor, prvošolec v Ljubljani; Fabjančič Frančič in Vladko, dijaka in Novem mestu; Pogačnik Ana, Mayr Danila, Hlebs Marija, Hübl Marija, Pirc Zdenka, Pučnik Mihaela, učenke IV. razreda v Kranju; Jelenec Marica, Anuška, Tilka in Božena, nadučit. hčerke na Dvoru pri Žužemberku; Pušenjak Malčica in Marica, gojenki učiteljšča v Mariboru; Kranjc Marija in Pušenjak Milica, učenki realke v Ljutomeru; Pušenjak Stanko, učenec na Cvenu; Scheligo Irma, nadučiteljeva hčerka pri Sv. Jederti nad Laškim; Pogačar Jožef, dijak I. gimn. razr. v Celju; Susman Franc, posestnik na Prevali; Štelcar Josip, sluga kn. šk. pisarne v Mariboru; Černe Lenčika, samostanska gojenka v Šmihelu; Florijan Helena, Brađaška Albina, Podrekar Pavla, Lachaincer Gabrijele, Weit Ana, učenke IV. razr. v Kranju; Oblak Rafael, učenec v Novem mestu; Stele Marija, učenka V. razr. v Mekinjah; Hočevar Milan, učenec IV. razreda v Celju; Kogovšek Jakob v Dravljah; Borušak Ivan, učenec VI. razr. v Tržiču; Gradišnik Kamil, učenec IV. razr. v Celju; Vitavsky Bernard in Franc, Mak Valentin in Selišek Ljudevit, učenci v Celju; Brenčič Lojze, učenec III. razr. v Celju; Grobeljnik Avguštin, dijak II. gimn. razreda v Celju; Jakše Alojzija, učenka v Robu; Vidic Milan učenec II. razreda v Celju; Perko Jožef, učenec v Tržiču; Furlani Pepina in Romana, Tomšič Ivanka in Ilirski Bistrici; Homan Anica, Peternel Pavlica, Črman Elica, Globočnik Mici, Sušnik Francka, učenke v Škofji Loki; Bryatina Franc, Klemenčič Anton, Ostrc Matija in Štibler Lojzek, učenci V. razr. pri Sv. Križu blizu Ljutomera; Pohlin Maks, učenec IV. razreda v Kamniku; Debeljak Marija, Šubič Ljudmila, Jerzešek Ivanka, Müller Marija in Sattler Neža, učenke II. razr. zunanje šole v Škofji Loki; Fock Ana in Mimi, Sušnik K., Ježovnik S., Čop A., Šolar J., Šmid M., Vilman M., Tramte M., Kuralt M., Gradišnik O., Porčeta J., Polak I., Kamnar, učenke II. razr. mešč. šole; Rajšter L., Kmet M., Mali A., Rant M., Klofutar, učenke I. razreda meščanske šole; Rotar, Jankovič, Kovačič, Zabret, Gorjup Ida in Marica, Globočnik, Hrovat A., Jakli, učenke ljudske šole v uršulinskem zavodu v Škofji Loki; Picelj Ivan, prvošolec v Novem mestu; Hartman Marija v Dvoru; Pustišek Janez, Mihael in Franc, kmetški sinovi na Zdolah pri Kozjem; Majaron Jožko, Kobi Karol, Arselin Avguštin, Hrib Ivan, gimnazijci v Ljubljani; Svetina Tonček in Stanko, dijaka v Mariboru; Svetina Franci in Ida, učenca v Pliberku; Štritof Stanko, dijak II. b v Ljubljani; Schlegl Ivan, učenec v Kamniku; Jeglič Minica in Zorka, učenki na Rakeku; Dolinar Andrej, ministrant, in Podobnik Pavel, hlapec v kapucinskem samostanu v Škofji Loki; Barle Pepi, učenec II. razreda v Kozjem; Mastri Franca, Papler Marica, Špunt Lovzika, Koman Cilka in Albina, Zakotnik Miciča, učenke V. razreda, Sušnik Ivanka in Marinka, Kavčič Jerica in Francka, učenke III. razreda; Dolinar Mici, učenka II. razr. v uršul. šoli v Škofji Loki; Mastnak Viktor, učenec V. razr., Valjavec Franc, III. Slevcec Ana, v Kamniku; Mirnek Franc in Perc Stanko, gimnazijca v Celju; Grašček Janko, učenec v Kamniku; Zupančič Matej in Bavdek Janez, učenca v Ljubljani; Haslinger Ana, učenka na Rakeku; Deleja Angela, na Rečici; Fatur Slavko in Likar Stanislav, učenca na Rakeku; Kikl Mimi, učenka IV. razreda pri Sv. Ani na Krumbergu; Bauman Vinko, učenec IV. razreda pri Sv. Juriju v Slov. goricah; Čamerik Gabrijele, učenka IV. razr. vnanje uršulinske šole v Ljubljani; Arselin, Avsec Jožef, Bergmann, Golob J., Guzelj, Stojan, Kres, Matkovič, Možina Al., Smola Jožef in Rudolf, Zurec, učenci v Novem mestu; Albreht Ivan, učenec IV. razreda v Kranju; Oblak Rezika in Ivanka, Arhar Marija, učenke uršulinske šole v Škofji Loki; Poljanc Marija, učenka III. razreda v Kranju; Bernik Francka, Orehek Danica in Beretč Marijanca, učenke V. razreda v Škofji Loki.